

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quaestio 1. Quid sit, siue in quo consistat infinitas Dei secundum
essentiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

dubiè sunt affixa essentialiter proprijs, diuersisque temporibus, neque in eodem coniungi possunt. Et, si quæ aliæ huiuscemodi sunt creaturæ in eodem tempore non coniungibiles, licet alioquin sint seorsim, vel successu temporum possibiles.

318 Hæc, inquam, omnia apud omnes sunt certa. Dissidium superest inter Auctores ratalos, an omnes creaturæ possibiles, quæ inter se comparatæ præcisè nullam ex prædicatis proprijs incompatibilitatem quoad existentiam relatè ad idem tempus habent, proindeque, quantum est ex se, simul in eodem tempore possunt existere, ita etiam à Deo simul possunt produci, ut nulla supersit producibilis. Negant Auctores prioris sententiæ putantes id derogare perfectioni omnipotentia diuinæ. Affirmant verò Auctores secundæ putantes oppositum.

Propositio 2.

319 Arbitror cum Auctoribus sententiæ secundæ, omnes omnino creaturas possibiles, quantum est ex se, compatibles quoad existentiam in eodem tempore simul in eodem tempore posse produci à Deo, quin vlla supersit producibilis, quæ non sit producta.

Ratio est: quia id nullam fert secum contradictionem aut ex parte ipsarum creaturarum præcisè, ut supponitur; aut ex parte omnipotentia Dei: ut patebit ex solutione argumenti, in quo potissimè, seu potius vnicè sententia Aduersariorum fundatur.

320 Illud autem est. Quia, si Deus omnes di-
 ctas creaturas simul produceret, omnipotentia diuina maneret exhausta, & quasi efæta, & sine virtute ad producendum plura. Quod magnam præfert imperfectionem aduersam infinitudini inexhaustibili ipsius omnipotentia. Respondeo tamen, nullam omnino prouenturam imperfectionem omnipotentia diuinæ, imo magnam ipsi perfectionem extrinsecam accessuram ex eo, quòd Deus omnes creaturas prædictas simul produceret. Primò; quia perfectio quædam extrinseca est cuiusuis potentia reduci ad actum, cuius est potentia; maximaque proinde cuiusuis potentia extrinseca perfectio erit ad omnem actum sibi simul possibilem simul reduci. In eo autem casu omnipotentia Dei ad omnem actum sibi simul possibilem simul reduceretur. Et quidem, ut est perfectio intellectus diuini ad omnem actum sibi simul possibilem esse simul reductum, cognoscendo scilicet simul omnia, quæ simul ab ipso cognoscibilia sunt; cur non erit perfectio omnipotentia diuinæ ad omnem actum sibi possibilem esse simul reductam, producendo simul omnia, quæ simul ab ipsa producibilia sunt? Præsertim, cum actus productionis creaturarum in Deo non sit actus transiens, sed permanens: quia non potest Deus non conseruare creaturam semel productam, dum ipsa existit, quod est, non posse non eam, dum existit, continuo producere. Sicut non potest non eam continuo cognoscere, dum manet cognoscibilis. Secundò; quoniam in casu posito dici non posset exhausta, & efæta omnipotentia diuina, prout ista vocabula defectum aliquem intrinsecæ virtutis, atque adeò imperfectionem aliquam indicant. Tum quia adhuc superserent possibiles, ac producibiles à Deo omnes aliæ creaturæ, quæ simul produci non possunt

iuxta dicta proposit. 1. Tum quia Deus in actu continuo permaneret productionis creaturarum simul producibilium, dum eas omnes semel productas continuo conseruaret, Et sicut non dicitur exhaustiri potentia intellectiua Dei ex eo, quòd omnia cognoscibilia cognoscat simul; ita nec potentia productiua exhaustiri dicenda esset ex eo, quòd simul produceret omnia producibilia. Tum quia Deus omnes dictas creaturas semel productas destruere posset, & iterum, atque iterum reproducere, quod omnimodæ indemnitas, integritatisque inamissibilis potentia diuinæ argumentum est. Tum quia, non posse Deum, alias creaturas, præter productas, in casu posito denuò producere, non ex defectu virtutis intrinsecæ omnipotentia eius, sed ex defectu extrinseco possibilitatis earum nasceretur. Sicut ex defectu possibilitatis chymararum nascitur modò, quòd Deus nequeat illas producere. Quo fit, ut Deus non sit nunc minùs potens intrinsecè ad eas causandas, quàm esset, si illæ forent possibiles. Tum quia, ut modò potentia generatiua Patris æterni, & potentia spiratiua Patris, & Filij non dicuntur exhaustæ, aut efæta, quòd amplius ad intra nequeant producere, quàm de facto producant. Ita nec omnipotentia in casu dicto talis esset dicenda, quòd amplius ad extra nequiret producere, quàm de facto produceret. Tum denique, quia nunc de facto omnipotentia Dei non dicitur imminuta, aut minùs potens intrinsecè, quàm erat antea, ex eo, quòd Mundum, & omnes creaturas eius produxit; cum certum sit, eò iam pauciores ex omnibus possibilibus posse eam denuò producere, quòd plures produxit de facto. Ergo neque diceretur exhausta, aut impos intrinsecè ad producendas creaturas, etsi omnes possibiles produxisset de facto. Ut enim nunc, non posse illam denuò producere eas, quas iam produxit, non ex ipsius defectu aliquo intrinseco nascitur; sed ex eo præcisè, quòd iam illas produxit, ita in casu posito, non posse illam denuò producere vllam, non ex ipsius vilo defectu intrinseco nasceretur, sed ex eo præcisè, quòd iam produxisset omnes possibiles. Ex quibus omnibus apparet, quàm debile sit fundamentum sententiæ contrariæ, quàmque nihil per illud contra propositionem nostram præstetur.

DISPUTATIO XIV.

De infinitate ipsa Dei.

Postquam in præcedenti disputatione de infinito, deque infinitate in genere differuimus, proum iam est, ut in præsentia de infinitate ipsa Dei specialiter differamus.

QVAESTIO I.

Quid sit; siue in quo consistat infinitas Dei secundum essentiam.

Per ea, quæ disp. 13. q. 1. de infinitate secundum accidens, & de infinitate secundum essentiam, deque discrimine earum generatim statuimus fere determinatum manet, in quo iuxta

sententiam nostram consistat infinitas Dei secundum essentiam. Oportet tamen nihilominus questionem hanc examinare speciatim, ut, alijs in ea sententijs relatis, atque repudiatis, & clarijs innotescat nostra, & firmitus subsistat.

2 — Prima igitur sententia est Alberti in 1. dist. 43. art. 7. docentis, eatenus Deum esse infinitum quatenus, cum sit finis omnium, ab alio non finitur. Et hoc tripliciter, Primò enim non finitur loco, Secundò non finitur tempore. Tertio non finitur ab vilo intellectu creato. Sed hæc sententia communiter rejicitur, Tum quia ex prædicatione, quod Deus habet vltimi finis sumpto præcisè infinitas Dei nequaquam inferitur. Tum quia non habet Deus ab attributo speciali infinitatis, de quo modò agitur, hoc, quod est, non finiri aut loco, aut tempore, aut intellectu creato. Horum namque primum ab immensitate, secundum ab æternitate, & tertium ab incomprehensibilitate habet, quæ ab attributo infinitatis specialiter attributa diuersa sunt, vt est notum.

3 — Secunda sententia est Aureoli in 1. dist. 43. art. 1. dicentis, ob tres rationes Deum esse infinitum. Prima est: quia Deitas in se reipsa totalis, & implurificabilis est. Propterea enim est infinitus conceptus cuiusvis speciei in mente illud aduuantis; quia, cum ibi sit vnicus, atque adeò implurificabilis, totaliter in se continet omnia indiuidua, quæ infinita sunt. Deus autem reipsa habet, quod habet conceptus specificus in mente illud concipientis. Secunda ratio est: quia attributa Dei infinita quoad multitudinem sunt. Tertia: quia perfectio Dei quoad valorem omnes perfectiones creaturarum possibilium, quæ infinitæ sunt, longè excedit. Caterùm prima ratio rejicitur. Quia, licet Deus sit vnicus, & implurificabilis reipsa in multa indiuidua suæ speciei, sicut est vnusquisque Angelorum in sententiâ Thomistica, totalitatemque propterea suæ speciei ipse solus habet; nullatenus tamen continet in se reipsa indiuidua quoad multitudinem infinita, vt continere supponuntur conceptus specifici creaturarum. Atque ita, licet hi titulo isto à sua totalitate specificâ infiniti censendi veniant: non tamen est, cur Deus à sua longè diuersa infinitus veniat censendus. Sicut neque à simili suâ iuxta sententiam dictam censendus venit infinitus vnusquisque Angelorum. Secunda etiam ratio rejicitur. Quia attributa diuina ne per rationem quidem, nedum realiter, sunt multitudine infinita, prout supra disp. 2. q. 8. statutum est. Tertia vero ratio, quod magis ad veritatem accedit, non rejicienda modò, sed infra pro nostrâ sententiâ per ipsam illius explicationem, & probationem trahenda est.

4 — Tertia sententia est aliquorum Thomistarum asserentium cum S. Tho. 1. p. q. 7. art. 1. & lib. 1. contra Gent. cap. 34. idcirco Deum esse infinitum: quia esse Dei non est receptum, neque receptibile in aliquo: cum Deus sit ipsum suum esse subsistens. Quasi finitudo creaturarum inde proueniat, quod habeant esse, siue existentiam receptam in essentiâ, essentiaque proinde earum, & existentia vicissim sese terminent, coarctent, & finiant: quo pacto materia, & forma sese mutuò finiunt, & terminant. Hæc tamen sententia ab alijs plerisque non admittitur. Primò: quia, neque creaturae habent esse, siue existentiam receptam in essentiâ: cum earum existentia, & essentia vnus, & idem sint reipsa; vt contra prædictos Thomistas ostendimus in Pharo Scient. disp. 9. q. 6. Vnde, si eo titulo esset Deus infinitus;

quia non habet esse receptum in aliquo, sed ipse est suum ipsum esse subsistens, Angeli quoque, & cetera huiusmodi substantiæ creatæ infinitæ essent, sicut Deus; (quod tamen est absurdum): quandoquidem neque habent esse receptum in aliquo, sed ipsæ sunt suum ipsum esse subsistens. Secundò: quia sicut materia extrinsecè tantum terminatur per formam, & forma per materiam; improprèque subinde, & abs re præsentè dicerentur esse infinitæ materia carens formâ, & anima separata à materiâ; quod neque illa esset vt sic terminata per formam, neque hæc per materiam, prout satis constat ex dictis supra disp. 13. q. 1. ita dato, quod existentia, & essentia in creaturis distinguerentur realiter, extrinsecè vt summum dici posset alterutra per alteram terminari; quia, vt constat etiam ex dictis loco citato, ille dumtaxat conceptus est capax infinitudinis, vel finitudinis propriè dictæ, sicut & inæqualitatis, vel æqualitatis cum alio, qui quantitatem metaphysicam habet, ex genereque eorum propterea est, qui suscipere dicuntur magis & minus. Sed neque conceptus essentiæ, neque conceptus existentia per se formaliter quantitatem metaphysicam habent, vt ibidem notatum est. Ergo neque essentia, neque existentia Dei per se formaliter propriè infinitæ dici possunt, quantumuis, quod reipsa sunt idem, non terminatæ extrinsecè essentia per existentiam, & existentia per essentiam dicantur. Et consequenter neque Deus potest propriè dici infinitus ex eo, quod essentia eius, & existentia huiusmodi careant extrinsecè terminatione.

Quarta sententia est Vazq. 1. p. disp. 25. cap. 5. in eo ponentis infinitatem Dei secundum existentiam, quod non est ens ab alio tanquam à causâ atque adeò essentiam habet non limitatam, nec terminatam, neque finitam per continentiam in causâ, vt habet omnis effectus à causâ oriundus, & consequenter infinitam. Neque hæc sententia placet plerisque. Primò; quia huiusmodi infinitudo excludens terminationem extrinsecam, qualem habere dicitur effectus per continentiam in suâ causâ, valde impropria est, extraneaque à propriâ Dei infinitudine, de qua tractamus. Vt enim effectum nullum causans improprie dicitur infinitum ex eo, quod ad effectum non est terminatum, vt est, quod eum causat; ita ens à nullâ causâ oriundum improprie dicitur infinitum ex eo, quod per continentiam in causâ terminatum non est, vt est, quod continetur in causâ. Id quod inde etiam confirmatur. Quia talis Dei infinitudo nullam in eius essentiâ supponit metaphysicam quantitatem: absque qua nulla stare potest infinitudo propriè dicta, prout constat etiam dictis tum n. præctum disp. 13. q. 1. ibi etiam citatâ. Secundò; quia Verbum diuinum in Patre vt in suo principio productiuo continetur suo modo, terminatumque dici potest quodammodo per huiusmodi continentiam, vt dicitur terminatus effectus per continentiam in suâ causâ. Et tamen non propterea Verbum diuinum desinit esse infinitum infinitudine propriâ Dei. Ergo ad istam infinitudinem impertinens est terminatio, aut non terminatio per continentiam in alio tanquam in principio productiuo, vel tanquam in causâ. Tertio; quia conceptione communi infinitas Dei aliud

aliud est formaliter à prædicato entis à se, siue entis independentis ab alio tanquam à causà, in quo stat formaliter, per causam non esse terminatum, siue finitum: longèque euidentius, faciliusque explicatu apud omnes est, Deum esse ens increatum, siue à se, quàm esse ens infinitum. Igitur non sunt vnus, & idem isti conceptus. Itaque, licet ex prædicato entis à se, siue independentis à causà benè inferatur infinitas propria Dei, vt postea videbimus: non ea consistit in tali prædicato formaliter, prout Vaz opinatus est.

6 Quinta sententia est Scoti in 1. dist. 2. q. 2. probantis, infinitatem Dei ex quadruplici capite. Primum est; quia Deus est infinitorum, quæ sunt omnia possibilis, factius. Secundum; quia est infinitorum eorundem intellectiuis. Tertium; quia est finis, in quo solo quietatur voluntas; & hæc dumtaxat quietatur in bono infinito. Quartum denique; quia est ens eminentissimum omnium, eoque iure nullo alio ente possibili inferius quoad perfectionem. Cùm tamen quoduis ens finitum ab alio possibili quoad perfectionem excedatur. Cæterum Scot. ex tribus prioribus capitibus non videtur benè probare assumptum. Quia ex eo, quod Deus sit factius infinitorum entium possibilium, eorundemque cognoscitiuis, vt summum arguitur infinitudo omnipotentis, & scientiæ Dei; non verò item infinitudo, de qua tractamus, quæ speciale Dei attributum est, & omnia attributa intrinseca Dei transcendit, prout exponemus postmodum. Ex eo autem, quod voluntas in solo Deo tanquam in vltimo fine quietetur, vt summum etiam inferatur, Deum omnium bonorum maximum esse; secus esse infinitum. Nam casu, quod omnia bona essent finita, in maximo omnium quietaretur voluntas; quia non esset maius, quod appeteret; & tamen illud in eo casu non esset infinitum. Paulo melius ex quarto capite deducit Scot. infinitatem Dei iuxta ea, quæ dicemus infra circa sententiam septimam.

7 Sexta sententia est asserentium, ideo Deum esse infinitum; quia sub nullo genere continetur. Sed non benè. Primò; quia quoduis supremum genus sub nullo alio genere continetur; & tamen non propterea infinitum est infinitate saltem, de qua tractamus, vt est notum. Sequendò; quia licet Deus secundum quamdam considerationem sub nullo genere contineatur, secundum alias sub multis continetur, vt latè explicatum est supra disp. 11. q. 5. Non igitur est ideo infinitus; quia non continetur sub vilo genere. Tertio; quia continentia, qua quoduis ens sub aliquo genere continetur, potius est rationis, quàm realis; vt constat ex generali doctrinà traditâ in Pharo. Scient. disp. 17. Ergo ex eo, quod Deus non sit contentus sub genere, eoque iure nec sit per genus limitatus, seu terminatus, seu finitus, non sequitur, eum esse infinitum infinitudine reali, de qua in præsentis sermo est.

8 Septima denique sententia propriis ad veritatem accedens in quantitate metaphysicâ perfectionis diuinæ agnoscit ipsius infinitatem secundum essentiam. Sed non omnes huius sententiæ sectatores eodem modo explicant illam. Nam Soar. lib. 2. de Attributis cap. 1. Gran. 1. p. tract. 3. disp. 2. & alij idcirco, censent, Deum esse infinitum secundum essentiam; quia ita omnia alia entia excedit quoad perfectionem, vt à nullo excedatur. Arriaga verò 1. p. disp. 2. sect. 7. & Quirós 1. par. tom. 1. in com. 3. Th. q. 7. art. 1. in

continentiâ eminenti omnis perfectionis sine imperfectione ponunt infinitatem Dei. Hurtautem 1. p. tract. de Attribut. disp. 5. dicit, in eo consistere infinitatem Dei in essendo, quod tantæ sit perfectionis, vt nulla alia entitas quantumuis sit perfectior, & perfectior sine fine, possit ei æquare. Tanner. denique 1. p. disp. 2. q. 4. dnb. 1. referens pro se Valent. & Soar. ait, Deum esse formaliter infinitum secundum essentiam; quia aded essentialiter excellens est, vt careat in suâ essentiâ vilo termino, & limite perfectionis.

Ego vero cenfeo, infinitatem Dei secundum 9 essentiam in eo formaliter consistere, quod quantitas metaphysica eius nullum terminum habeat. Qua ratione quantitas metaphysica cuiusvis entis termino carere censetur, atque aded infinita esse iuxta doctrinam vniuersalem traditam supra disp. 13. q. 1. Ab eo enim dicitur quoduis ens secundum essentiam infinitum, quod quantitas metaphysica eius suo modo infinita est; eo quod eam tantam esse, ex speciali talis entis essentiâ prouenit, prout ibidem est explicatum. Cæterum; quia in Deo tot quantitates metaphysicæ veniunt considerandæ, quot sunt attributa, seu prædicata eius per rationem nostrâ distincta ex genere eorum, quæ suscipere dicuntur magis, & minus; atque aded quæ metaphysicè quanta sunt; totidem in ipso infinitudines sunt adstruendæ distinctæ pariter per nostram rationem. Atque ita infinitus dicens quoad perfectionem, siue physicam bonitatem; infinitus quoad sanctitatem, siue bonitatem moralem; infinitus quoad scientiam, siue sapientiam; infinitus quoad potentiam, siue virtutem causatiuam; infinitus quoad vbiacionem; infinitus quoad durationem; quoad aliaque huiusmodi prædicata; quæ omnia ex genere eorum sunt, quæ magis, & minus suscipere, atque aded quantitatem metaphysicam habere dicuntur, in Deoque infinitam habent: eo quod multitudo partium quasi intensiõis, ex quibus æquiualeuter talis quantitas, etsi formaliter indiuisibilis, constare censetur, infinita est iuxta dicta loco citato. Verum enim verò, quamquam Deus ab istis omnibus suorum prædicatorum infinitatibus infinitus secundum essentiam dici possit, & debeat propter rationem indicatam, & loco citato latius expositam; potissimum tamen dici potest, & solet talis ab infinitate perfectionis, seu bonitatis essentiæ suæ. Specialitè enim, aut etiam propriis venit dicendum ens infinitum secundum essentiam, seu quoad essentiam id, quod infinite perfectam essentiam habet, seu cuius essentiæ perfectio infinita est. Siue sit sermo de essentiâ physica; quo casu perfectio infinita Dei omnium, quæ in Deo sunt realiter idem, perfectionem continebit in se: siue de essentiâ metaphysicâ; quo casu perfectio essentiæ infinita Dei formaliter erit distincta à perfectionibus infinitis etiam singulorum attributorum. Etenim conceptus perfectionis, siue bonitatis in vniuersum vnus est ex attributis Dei transcendentiibus, sicque omnibus, & singulis diuinis formalitatibus conueniens formaliter, atque aded per totidem sui formalitates distributum, distribuibile ve per illas, vt facis ex se constat, & amplius constabit ex dicendis disp. 16.

10 Est tamen animaduertendum, etsi infinitas Dei secundum essentiam in eo formaliter consistat, quod quæuis quantitas metaphysica eius, & potissimum quantitas metaphysica perfectionis essentiæ suæ termino careat, siue sine suo modo;

vti infinitas cuiusvis entis secundum accidens consistit formaliter in eo, quod quantitas eius physica seu multitudinis, seu extensionis etiam suo modo careat termino, siue sine iuxta dicta, etiam loco citato, ita tamen summè esse eum quasi materialiter quoad quamuis suarum metaphysicarum quantitatum infinitum, vt nullum sit aliud excogitabile ens quoad earum aliquam infinitum similiter, quod ab illo quasi materialiter non excedatur infinites infinitè quoad eam. Quemadmodum enim quanta physica infinita, licet in infinitate formali conueniant, sumptaque prout infinita formaliter neutiquam inæqualia sunt; at materialiter sumpta adeo sunt inter se inæqualia, vt alia ab alijs infinitè, aut etiam infinites infinitè excedantur; vnumque maximum omnium, atque adeo summum datur tum in vnoquoque genere, tum absolutè cætera pariter excedens, prout supra disp. 13. abundè explicatum est, & probatum. Sic quanta metaphysica infinita, licet in infinitate formali suo modo conueniant, sumptaque suo etiam modo formaliter prout infinita inæqualia non sint; at sumpta quasi materialiter adeo inter se sunt inæqualia, vt alia ab alijs infinitè, aut etiam infinites infinitè excedantur; vnumque maximum omnium, atque adeo simpliciter summum cæteraque cuncta excogitabilia non solum distributiue, sed etiam collectiue supra infinites infinitè excedens; idque quoad omnes, & singulas paulo ante commemoratas metaphysicas quantitates; idque insuper non tantum absolutè, sed etiam in quavis data hypotesi, ipse vtiq; Deus nosse est.

Præterquamquod autem Deus ita summè infinitus est quoad quamlibet suam metaphysicam quantitatem, vt infinites infinitè excedat quoad illam cætera cuncta entia excogitabilia, non solum distributiue sumpta, sed etiam collectiue, nec solum absolutè, sed ex quavis datâ hypotesi possibilis; eo quod talis quantitas in Deo infinites infinitè est maior, quàm in quouis aliò ente in quouisque entium agregato illam infinitam habente: aliam insuper Deus titulo entis à se, fontalisque cæterorum entium principij prærogatiuam habet ab omni alio ente, ab omnique agregato entium, quantumuis infinito, prorsus aliena, continentiam scilicet eminentialem, qua, quidquid perfectionis, seu bonitatis in cæteris omnibus entibus excogitabile est, ita in se, atque adeo in sua perfectione, seu bonitate formali continet eminenter, vt ipse solus non, què tantum, sed magis sit perfectus, & bonus, quàm agregatum ex ipso, ex cæterisque omnibus entibus possibilibus simul sumptis coalescens; vt alias dicebamus supra disp. 13. q. 9. & iterum dicemus infra disp. 16.

Ex quibus omnibus perspicuè apparet, quid sit, & in quo consistat infinitas Dei secundum essentiam. Et quid verum habeant, aut in secus singuli modi explicandi illam, quos pro septimâ sententiâ retulimus.

QVÆSTIO II.

Virum Deus sit infinitus.

Ethnici, qui per errorem Cælo, vel Mundo diuinitatem attribuerunt, aut Deum quoquo modo posuerunt corporeum: necnon, qui sibi plures finxerunt Deos, circa Dei infinitatem consequenter errarunt. E Christianis verò, testante D. Bonauent. in 1. dist. 43. q. 1. non defuerunt, qui dicerent, Deum non in se, sed nobis infinitum esse, quatenus à nobis est incomprehensibilis. Alij autem, vt refert S. Thom. in 1. dist. 43. q. 1. art. 1. secundum potentiam; non verò secundum essentiam Deum infinitum esse putarunt. Cum quibus videtur sentire Albert. ibid. art. 1. Faureque, videtur Arist. dum lib. 3. Phys. text. 3. & 15. probat, substantiam infinitam esse per se non posse, sed dumtaxat secundum accidens, si quanta sit. Nouissimè denique Vorstius Caluinista temerè docet, probareque contendit à pag. 234. Deum non esse simpliciter infinitum, neque essendo, neque operando, vt videre est apud Becan. 1. par. tract. 1. cap. 5. Cæteri verò Catholici vno ore consentunt, absolutèque pronunciant, Deum esse infinitum.

Propositio 1.

Deum infinitum esse, certum secundum fidem est.

Id enim constat ex sacra Scripturâ, iunctâ communi intelligentiâ, communique consensu Patrum, & Theologorum. Imprimis enim expressè dicitur Psal. 144. *Magnus Dominus, & laudabilis nimis, & magnitudinis eius non est finis.* Deinde pluribus in locis infinitudo Dei quoad potentiam, sapientiam, æternitatem, immensitatem, bonitatem, & consequenter quoad essentiam tacitè saltem indicatur, siue supponitur. Vnde Theodor. in Epitome diuinorum decretorum in 1. cap. de Principio circa medium ait, *Deum esse infinitum, non circumscribi posse aut quoad substantiam, aut quoad potentiam, & ex veteri, & ex nouo Testamento didicimus.* Et Dionys. cap. 9. de Diuinis nomin. initio de Deo dicit, quod *omnem numerum superat, omnem infinitatem transiit.* Nazianz. orat. 2. in Pascha non longè à principio Deum vocat, *Pelagus quoddam essentia immensum, & interminatum.* Basil. homil. in principium Ioan. *Infinitus Pater, infinitus Filius.* Nyssen. orat. 1. in id Genes. 1. *Faciamus hominem. Magnum, inquit, cogita, & huic magno plus etiam adde, quàm cogitasti, atque id exple cogitationem tuam, neque enquam, quæ infinita sunt, capies. Nec magnitudine concluditur; nec finibus cobibetur.* August. lib. de speculo cap. 33. circa finem ait, *Sicut corde credo ad iustitiam; ita ore confiteor ad salutem, te vnum Deum in magnitudine infinitum.* Damascen. lib. 1. fidei cap. 4. fine. *Infinita igitur diuinitas, & incomprehensibilis; & hoc solum eius comprehensibile, infinitas; & incomprehensibilis.* Et cap. 8. initio. *Credimus in vnum Deum infinitum incircumscripsum, interminatum, infinitè potentem.* Et cap. 12. paulò post principium. *Totum in se ipso comprehendens habet ipsum esse.*